

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/16437.**

Benyújtás dátuma: **2021-06-02 11:39**

Parlex azonosító: **1NV3W9T00001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Gyurcsány Ferenc (DK), Arató Gergely (DK), Bósz Anett (DK), Dr. Oláh Lajos (DK), Dr. Vadai Ágnes (DK), Hajdu László (DK), Sebián-Petrovszki László (DK), Varga Zoltán (DK), Varju László (DK)**

Határozati javaslat címe: **Roman Protaszevics, belarusz ellenzéki aktivista letartóztatásának elítéléséről**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**Roman Protaszevics, belarusz ellenzéki aktivista letartóztatásának elítéléséről**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2021. (.....) OGY határozat

Roman Protaszevics, belarusz ellenzéki aktivista letartóztatásának elítéléséről

1. Az Országgyűlés megdöbbenéssel értesült arról, hogy 2021. május 23-án a belarusz hatóságok bombariadóra hivatkozva elrendelték a Ryanair Athénból Vilniusba tartó járatának kényszerleszállását Minszkben, és őrizetbe vették a fedélzeten tartózkodó, száműzetésbe kényszerült ellenzéki aktivistát, bloggert, Roman Protaszevicset – a tavaly augusztusi, Lukasenka elnök által elcsalt elnökválasztást követő tüntetésekről, és a tömegmozgalommal szembeni brutális rendőri agresszióról rendszeresen tudósító – NEXTA nevű Telegram-csatorna volt főszerkesztőjét.
2. Az Országgyűlés elítéli a Lukasenka-rezsim által elkövetett példátlan és elfogadhatatlan cselekményt, mely több mint 120 utas életét veszélyeztette.
3. Az Országgyűlés követeli Roman Protaszevics és a vele együtt őrizetbe vett, és azóta is fogva tartott barátnője, Sofia Sapega azonnali szabadon bocsátását, valamint azt, hogy biztosítsák számukra a szabad mozgást.
4. Az Országgyűlés követeli továbbá, hogy érvénytelenítsék a 2020. augusztus 9-i elcsalt választás eredményét, és írjanak ki új szabad választásokat a nemzetközi szabványoknak megfelelően, nemzetközi megfigyelők részvételével.
5. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

A Ryanair FR4978-es járatát Minszkben földre kényszerítették fondorlatos, titkosszolgálati eszközökkel és a fehérorosz légierő egyik MiG–29-es harci gépe segítségével, hogy őrizetbe vehessék Roman Protaszevicset, a NEXTA hírcsatorna főszerkesztőjét, ismert ellenzéki aktivistát és orosz barátnőjét, Sofia Sapega nemzetközi jogászt.

A 26 éves újságíró és aktivista az 1,2 millió követőt számláló NEXTA Telegram-csatorna társalapítója és volt főszerkesztője, a belorusz hatóságok célkeresztjébe került, miután a csatorna a tavaly augusztus 9-i elcsalt elnökválasztások utáni tüntetésekről és rendőri brutalitásról tudósított, ezzel válva az ellenzéki hangok legfőbb platformjává. Protaszevics még korábban, 2019-ben hagyta el Belaruszt, először Lengyelországba, majd Litvániába ment, és onnan tudósított a 2020-as elnökválasztást követő eseményekről, ami után terrorizmussal és felkelés szításával vádolták meg, amelyért hosszú börtönökkel, de akár halálbüntetéssel is sújthatják.

A Magyar Országgyűlés jelen határozatában mélységesen elítéli a Lukasenka-rezsim által elkövetett példátlan és rendkívül aljas cselekedetet. Egy civil repülőgép eltérítése annak érdekében, hogy letartóztathassák a rezsimmel szemben állókat, a fehérorosz hatóságok egy újabb kirívó kísérlete arra, hogy minden ellenzéki hangot elhallgattassanak. A gépeltérítés óta törvénybe iktatták az internet-hozzáférés akadályozását, valamint a telekommunikációs hálózatok korlátozását olyan helyzetekben, amelyek fenyegetést jelentenek a nemzetbiztonságra. A jogszabállyal, amelyet Lukasenka május 31-én írt alá, az ország nyilvános távközlési hálózata az államfő irányítása alá került. Ezzel párhuzamosan a Lukasenka rendszerével kritikus újságírók elleni fellépés is egyre keményebb, gyakorlatilag a belorusz ellenzékkel és a szabad média maradékával való leszámolás zajlik.

Magyarország ezt nem nézheti tétlenül, ezért határozatban követeli, hogy érvénytelenítsék az elcsalt választás eredményét, és minél hamarabb írjanak ki új, szabad választásokat nemzetközi megfigyelők részvételével. Az Országgyűlés követeli továbbá Roman Protaszevics és a vele együtt őrizetbe vett, és azóta is fogva tartott barátnője, Sofia Sapega azonnali szabadon bocsátását, valamint azt, hogy biztosítsák számukra a szabad mozgást.